Miten EU:n ennallistamisasetus vaikuttaa turvemaiden käyttöön?

Tuuli Orasmaa
Erityisasiantuntija,
Maa- ja metsätalousministeriö
Tulevaisuuden turvemaat –kiertue 2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET
Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Kuva: Laura Karlin

Kuva: Laura Karlin

Kuva: Tuuli Orasmaa

Kuva: Tuuli Orasmaa

HUOM! Toimia voidaan tehdä
- Turvepelloilla
- Turvetuotanto-alueilla
- Suometsissä (osittain)

Kyse pitkän ajan linjauksista!

Mitä tarkoittaa turvemaiden ”ennallistaminen”?

Ennallistaminen **ei** tarkoita aina maatalouskäytöstä luopumista, vaan maatalouskäyttö voi osalla ”ennallistettavista” alueista jatkua.

Alustava tulkinta ennallistamistoimista: (HUOM. LUONNOS)

Kesannot (ei avokesantoa)
Luonnonhoitonurmi
Monimuotoisuuskasvit
Suojakaistat ja suojavyöhykkeet

Säätösalaojitus ja valumavesien hallinta
Luomu
Viherlannoitusnurmi
Pysyvät nurmet

Heikkotuottoisten turvepeltojen viljelystä poistaminen vapaaehtoisesti (ilman vettämistoimia)

Mitä tarkoittaa turvemaiden ”vettäminen”?

Pohjaveden pintaa nostetaan

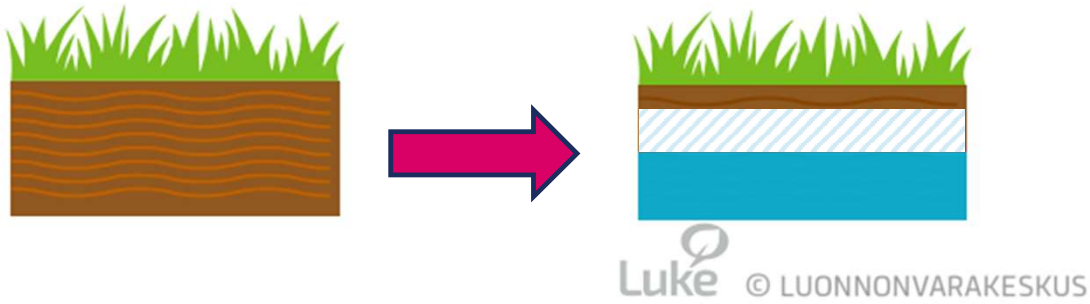

- Kuivatusrakenteet poistetaan / muokataan
- **Vedenpinta on oltava lähellä maan pintaa** (taso voi vaihdella)
- Vesi-, kosteikko- tai suokasvillisuus kehittyy
- Pidetään **kosteikkona** tai harjoitetaan **kosteikkoviljelyä**

Kuinka paljon turvemaita täytyy vettää?

MMM:n pohjaehdotus: turvepelto = väh. 40 cm paksu turvemaa, joka saa maataloustukea

= turvepeltojen kokonaispinta-ala olisi reilut **230 000 hehtaaria**

= reilut **38 000 hehtaaria** turvemaata olisi vetettävä 2050 mennessä

HUOM. Vielä keskustelussa, ei päätöksiä

HUOM! Jos vetetään asetuksen sallima enimmäismäärä suometsiä

= jäljelle jää vajaat **23 000 hehtaaria** vetettäväksi **turvepelloilla** tai **turvetuotantoalueilla** v. 2050 mennessä (josta reilut 10 000 hehtaaria v. 2030)

Luonnonvarakeskuksen arvio: **vettämiskelpoista turvepeltoa** on noin 60 000 hehtaaria

Mitä turvepellon määritelmä tarkoittaa?

Määritelmän avulla lasketaan, **paljon Suomessa on turvepeltoa**

→ Turvepellon pinta-alasta lasketaan, **paljon turvemaata pitää ennallistaa ja vettää**

Turvepellon määritelmä **ei ota kantaa siihen**, missä ennallistamistoimia *täytyy* tehdä. Toimet perustuisivat vapaaehtoisuuteen.

Päätöksiä **ei ole tehty siitä**, paljon turvetta on oltava peltolohkolla, jotta peltolohkon *saa tai voitaisiin* vettää. Asia on valmistelussa.

Turvepellon määritelmää on valmisteltu syksystä 2024 lähtien uuden, aiempaa tarkemman MaaTu-aineiston pohjalta.

Miten toimet tehdään käytännössä?

- Ennallistamisen vaikutukset ruuan ja puun tuotantoon sekä lisäkustannukset valtiontaloudelle halutaan minimoida. Tärkeää turvata elintarvikkeiden tuotanto, myös turvepelloilla, jo huoltovarmuudenkin takia.
- Kieltoja turvepeltojen ja turvetuotantoalueiden käytölle ei ole suunniteltu
- Suunnitellut toimet olisivat maanomistajille **vapaaehtoisia** → Millaisia **taloudellisia kannusteita, lainsäädäntöä, neuvontaa**, **viestintää**, ym. tukea tarvitaan?
- **Kustannuksia** vielä arvioidaan → Miten toimet voidaan rahoittaa? Huom. EU-rahoitus on todennäköisesti rajallista.
- Miten lisäämme mm. koneurakoitsijoiden ja kosteikkosuunnittelijoiden **osaamista**?
- Voitaisiinko vettää **hylättyjä turvepeltoja**? Miten saamme yhteyden maanomistajiin?

”Soiden kuivatus katsottu aiemmin hyveeksi. Mistä rahoitus toisensuuntaiseen toimintaan?"
Tarvitaan toimivat markkinat
Ruoantuotannon ulkopuolisessa käytössä olevilla pelloilla enemmän potentiaalia ilmasto & ympäristötoimiin
”Miten peltojen maalaji vaikuttaa jatkossa esimerkiksi pellon arvoon, investointipäätöksiin, lainojen saantimahdollisuuksiin?"
Alueellinen oikeudenmukaisuus
Kuva: Laura Karlin

Kiitos!